Międzynarodowa konferencja naukowa w związku z 30. rocznicą powołania polsko-ukraińskiej grupy roboczej – Warszawa, 8 grudnia 2026 r.

Archiwum IPN Konferencja naukowa Ukraina

08.12.2026

Zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski zaprasza na konferencję naukową z okazji 30. rocznicy powołania polsko-ukraińskiej grupy roboczej.

Spotkanie odbędzie się 8 grudnia 2026 r. w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL przy ul. Rakowieckiej 37 w Warszawie.

Wiosną 2026 r. przypadła 30. rocznica utworzenia polsko-ukraińskiej grupy roboczej. W kwietniu 1996 r. doszło do rozmów przedstawicieli polskiego MSW i SB Ukrainy, które zaowocowały projektem serii wydawniczej, dostępnej zarówno dla czytelnika polskiego, jak i ukraińskiego. Poczynione ustalenia są realizowane do dziś pomimo trwającej wojny na Ukrainie. Pierwszy tom serii ukazał się w końcu 1998 r., a ostatni, jedenasty, w 2024 r.

Początkowo w skład grupy wchodzili pracownicy MSW (MSWiA), Wydzielonego Archiwum Państwowego SB Ukrainy i Narodowej Akademii Nauk Ukrainy (NAN). Od roku 2001 r., na mocy porozumienia pomiędzy MSWiA oraz Instytutem Pamięci Narodowej, polsko-ukraińską grupę roboczą tworzą pracownicy Archiwum IPN, Wydzielonego Archiwum Państwowego SB Ukrainy oraz Instytutu Badań Politycznych i Narodowościowych Narodowej Akademii Nauk Ukrainy.

Podstawowym zadaniem grupy roboczej jest pogłębianie współpracy archiwalno-historycznej, tj. przede wszystkim przygotowywanie w oparciu o zgromadzone w zasobach SBU i IPN dokumenty, wytworzone przez komunistyczne służby specjalne, wyborów źródeł dotyczących zagadnień z niezwykle trudnej i skomplikowanej historii Polski i Ukrainy. Dotychczas ukazało się 11 woluminów dokumentów z lat trzydziestych i czterdziestych XX wieku, wytworzonych przez NKWD i NKGB oraz polskie komunistyczne służby specjalne, a także dodatkowe dwa tomy skierowane do czytelnika posługującego się językiem angielskim.

Ostatni tom serii, poświęcony czterem deportacjom obywateli II RP: Polaków, Ukraińców, Żydów, w głąb ZSRS w latach 1940-1941, opublikowano w 2024 r.

Publikacje w serii powstają w języku polskim i ukraińskim, tak aby zwykli czytelnicy w obu krajach mogli z nich korzystać.

Program konferencji

- 9:00 – 9:10 – otwarcie konferencji
- 9:10 – 9:20 – wystąpienie zastępcy prezesa IPN dr. hab. Karola Polejowskiego
- 9:20 – 9:30 – wystąpienie przedstawiciela strony ukraińskiej
- 9:30 – 9:50 – Marzena Kruk (dyr. AIPN), *Współpraca międzynarodowa AIPN – historia, problemy, przyszłość*
- 9:50 – 10:10 – dr Andriy Kohut (dyr. HDA SBU), *Współpraca międzynarodowa HDA – historia, problemy, przyszłość*

Grupa Polsko-Ukraińska

- 10:10 – 10:30 – dr Marcin Majewski (AIPN), *Współpraca archiwalno-naukowa AMSWiA oraz AIPN z Wydzielonym Archiwum Państwowym SB Ukrainy*
- 10:30 – 10:50 – prof. Jurij Szapował (ISP im. Kurasa, Kijów), *Polsko-ukraińska grupa robocza: geneza i doświadczenia 30 lat*
- 10:50 – 11:10 – przerwa kawowa

Grupa Polsko-Litewska

- 11:10 – 11:30 – prof. Piotr Niwiński (IPN, UG), *Polsko-litewska współpraca naukowo-archiwalna*

Grupa Polsko-Gruzińska

- 11:30 – 11:50 – dr Stanisław Koller (AIPN), *Znaczenie współpracy Archiwum IPN z Archiwum MSW Gruzji w latach 2013–2026 w przywracaniu pamięci o represjach Polaków w GSRS*
- 11:50 – 12:10 – przerwa kawowa

Grupa Polsko-Rumuńska

- 12:10 – 12:30 – dr hab. Jerzy Bednarek (IPN Łódź), *Współpraca archiwalno-historyczna Instytutu Pamięci Narodowej z instytucjami rumuńskimi*
- 12:30 – 12:50 – prof. Wanda Roman (UMK Toruń), *Edycje źródłowe dotyczące internowania polskich żołnierzy w II wojnie światowej na przykładzie Rumunii*
- 12:50 – 13:10 – podsumowanie konferencji

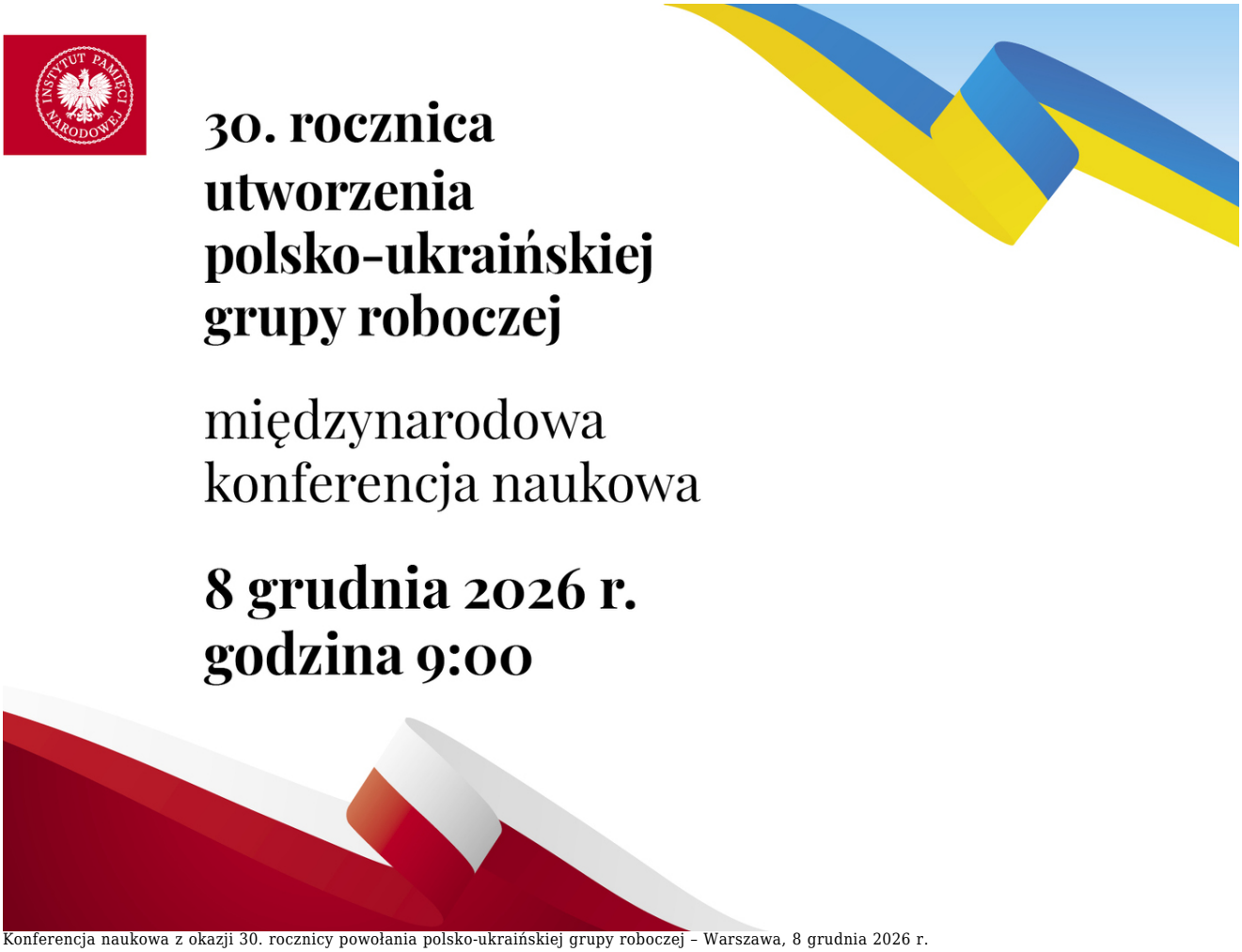
Poprzedni Strona
Następny Strona

Warszawa

Centrala

Archiwum IPN

Konferencja naukowa

Konferencja naukowa z okazji 30. rocznicy powołania polsko-ukraińskiej grupy roboczej – Warszawa, 8 grudnia 2026 r.